

Die Falkenlibellen Europas. H. Wildermuth, 2008.

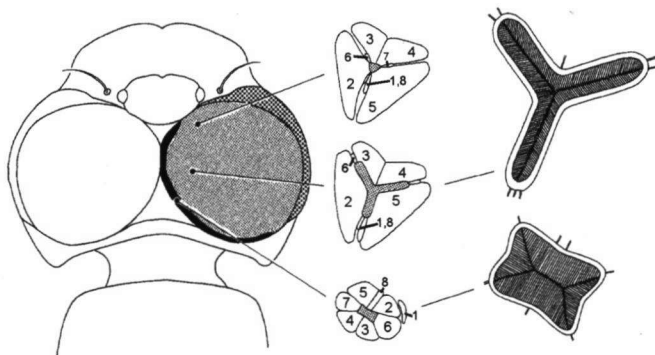
Die Neue Brehm-Bucherei, Westarp Wissenschaften. 496 pagina's, ISBN-13: 9783894328962. Prijs: € 59,-.

Dit boek van Hansruedi Wildermuth over de glanslibellen (familie *Corduliidae*) is het zesde en nieuwste deel van de reeks monografieën over de Libellen van Europa. Dit deel is als enige ingebonden (de rest is paperback) en is tot nu toe het dikste, meest uitgebreide en beste uit de reeks. Dit levenswerk van Wildermuth heeft zijn eigen publicaties als basis, vanaf 1986 heeft de auteur zeer regelmatig over glanslibellen gepubliceerd. Dit heeft hij aangevuld met een uitstekende literatuursamenvatting van 1500 werken over de glanslibellen van over de hele wereld. Zowel qua compleetheid als qua diepgang heeft dit een zeer bijzonder boek opgeleverd.

Voor wie in het Nederlandstalige gebied is dit boek interessant? Ten eerste voor iemand die zelf een studie maakt van een van de glanslibellen van Europa. In twee overzichtelijke samenvattende tabellen worden de kenmerken van de soorten naast elkaar gezet, met vier kenmerken voor de larvenhuidjes en vijftien voor de volwassen dieren. De twaalf Europese soorten worden daarna elk zeer uitvoerig besproken. Enerzijds wordt daarbij onder meer ingegaan op de ecologie, het samen voorkomen met andere soorten en gedrag. Anderzijds wordt daarin de ontdekkingsgeschiedenis van de soort beschreven en het precieze voorkomen per land.

Ten tweede is het boek geschikt als uitgangspunt voor een aantal goed uitgezochte onderwerpen die binnen libellen in het algemeen interessant

zijn. Zo wordt de werking van de ogen beschreven in 32 bladzijden van hoofdstuk zes en de bedreiging en bescherming van de Smaragdlibellen in 22 bladzijden van hoofdstuk negen. Op een geheel eigenwijze worden daarin diepgavend gegevens op een rijtje gezet en op originele wijze geanalyseerd.

Natuurlijk zijn er in dit boek keuzes gemaakt, waarvan je zou kunnen denken dat het op een andere manier beter was geweest. Dat blijft vaak makkelijk praten als je niet alle stadia kent waar zo'n boek doorheen is gegaan. Ten eerste worden in de bovengenoemde overzichtstabellen zowel *Somatochlora graeseri* als *Macromia splendens* niet besproken. Ook is het jammer dat bij de soortbesprekingen de verschillenmerken uit die tabellen niet allen worden afgebeeld (bijvoorbeeld het zijaanzicht van het eilegapparaat van het vrouwtje *Macromia splendens*). Verder

is er voor gekozen de soortnamen niet in het register op te nemen. Daardoor ben je verplicht ook de inhoudsopgave voorin te gebruiken.

Belangrijkste nadeel van het boek zou kunnen zijn dat het in het Duits is geschreven. Wie zich daaroverheen kan zetten kan met dit boek echter zeer blij zijn. Dat schrijven ook de twee uiterste persoonlijkheden op libellengebied van de afgelopen decennia. Philip Corbet roemt het boek in het voorwoord (het vermoedelijk laatste voorwoord van zijn hand, voor zijn overlijden op 13 februari 2008). Bastiaan Kiauta noemt het boek in de Odonatological Abstracts van Odonatologica 38 (1) van maart 2009 op bladzijden 88 en 89 'het beste Europese boek over libellen'. Beide rivalen waren het dus over dit boek roerend met elkaar eens.

Marcel Wasscher

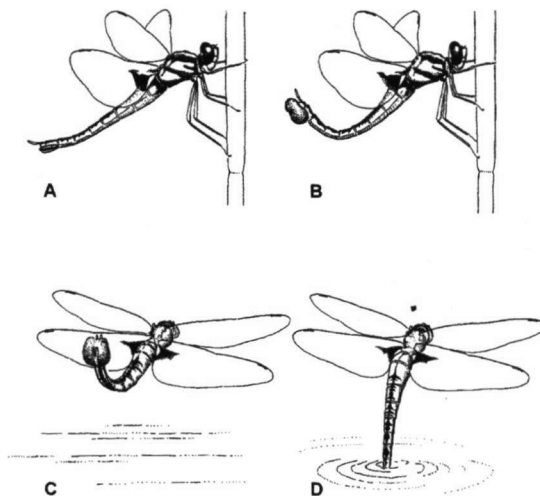

Abb. 108: Eiablage von *Epitheca bimaculata*. (A) und (B) Auspressen des Geleges, (C) Flug kurz vor der Eiabgabe, (D) Abstreifen der Laichschnur am Substrat. (A, B nach ROBERT 1959, C nach ROBERT 1946, D nach Foto aus SONOHARA 1967).